

Імплементация Цілей сталого розвитку на рівні історичних поселень Рівненщини: до постановки питання

Олена В. Шершньова 1* ● Віталій Д. Бондар 2

¹ Національний університет «Острозька академія» (Україна). Доцент кафедри журналістики та PR-менеджменту, канд. держ. упр., доцент.

² Національний університет «Острозька академія» (Україна). Доцент кафедри інформаційно-документних комунікацій, канд. держ. упр., доцент.

* Автор-кореспондент, e-mail: olena.shershniova@oa.edu.ua

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідниця

DOI:

[10.70651/3041-2498/2025.9.10](https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.9.10)

Авторське право

© 2025 авторів

Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства – Некомерційна 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC 4.0).

У статті досліджено рівень інтеграції Цілей сталого розвитку (ЦСР) у стратегічні документи територіальних громад Рівненської області, що містять у складі історичні поселення. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю поєднання завдань сталого розвитку з пріоритетами збереження культурної спадщини та підвищення стійкості громад в умовах війни. Метою є визначення характеру й глибини відображення ЦСР у місцевих стратегіях розвитку та типологізація громад за рівнем інтеграції глобальних орієнтирів. Методологічну основу становлять контент-аналіз стратегічних документів, порівняльний підхід, індексна оцінка та якісно-кількісне ранжування стратегій за чотирма рівнями інтеграції. Результати дослідження показали нерівномірність включення ЦСР у місцеві політики: лише окремі громади (Дубно, Клевань, Радивилів) демонструють наближення до міжнародних практик, тоді як більшість стратегій залишаються на декларативному рівні без чітких індикаторів. Водночас виявлено потенціал для вдосконалення стратегічного планування через розробку індикаторних моделей, підвищення професійної спроможності місцевих управлінців та активніше залучення громадянського суспільства. У висновках наголошено на потребі системної локалізації ЦСР у стратегіях розвитку історичних поселень Рівненщини з урахуванням сучасних безпекових викликів і завдань післявоєнної відбудови. Додатково підкреслено, що інтеграція ЦСР здатна стати інструментом для залучення інвестицій, розвитку туризму та зміцнення міжнародного партнерства регіону. Запропонована аналітична модель може бути використана як орієнтир для оновлення стратегічних документів громад, а також для побудови дієвої системи моніторингу прогресу у сфері сталого розвитку. Подальші дослідження доцільно спрямувати на порівняльний аналіз інтеграції ЦСР у громадах різних регіонів України з метою виявлення кращих практик та формування типових рекомендацій для органів місцевого самоврядування. Особливе значення матиме подальший аналіз впливу цифрових технологій на ефективність моніторингу та прозорість стратегічного планування. Крім того, важливо враховувати міжнародний досвід, який може бути адаптований до українських реалій для забезпечення більшої стійкості та конкурентоспроможності регіонів.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

Цілі сталого розвитку, стратегічне планування, територіальні громади, історичні поселення, культурна спадщина, інституційна спроможність, моніторинг, Рівненська область.

e-ISSN 3041-2498

Public Management and Policy

<https://www.eu-scientists.com/index.php/pmap>

Sustainable Development Goals Implementation at the Historical Settlement Level in Rivne Region: Framing the Issue

Olena Shershnova ^{1*} ● Vitalii Bondar ²

¹ National University of Ostroh Academy (Ukraine). Associate Professor at the Department of Journalism and PR-Management, PhD in Public Administration, Associate Professor.

² National University of Ostroh Academy (Ukraine). Associate Professor at the Department of Information and Document Communications, PhD in Public Administration, Associate Professor.

* Corresponding Author, e-mail: olena.shershniova@oa.edu.ua

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3041-2498/2025.9.10](https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.9.10)

Copyright © 2025
by authors

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution—NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

The article examines the level of integration of the Sustainable Development Goals (SDGs) into the strategic documents of local communities in the Rivne region that include historical settlements. The relevance of the study is determined by the need to combine sustainable development objectives with the priorities of cultural heritage preservation and community resilience under wartime conditions. The purpose is to identify the nature and depth of SDG reflection in local development strategies and to classify communities according to their level of integration of global targets. The methodological framework includes content analysis of strategic documents, a comparative approach, index-based evaluation, and qualitative-quantitative ranking of strategies across four levels of integration. The results show uneven inclusion of the SDGs into local policies: only a few communities (Dubno, Klevan, Radyvyliv) demonstrate approximation to international practices, while most strategies remain declarative and lack clear indicators. At the same time, the potential for improving strategic planning has been identified through the development of indicator-based models, strengthening the professional capacity of local authorities, and enhancing the involvement of civil society. The conclusions highlight the need for systematic localisation of the SDGs in the development strategies of historical settlements in the Rivne region, taking into account current security challenges and the tasks of post-war recovery. Furthermore, the integration of the SDGs can serve as an instrument for attracting investment, fostering tourism, and strengthening international partnerships in the region. The proposed analytical model may be used as a guideline for updating community strategic documents and for building an effective system of monitoring sustainable development progress. Future research should focus on a comparative analysis of SDG integration across different Ukrainian regions to identify best practices and generate standard recommendations for local authorities. Special attention should also be given to the role of digital technologies in enhancing the efficiency of monitoring and ensuring the transparency of strategic planning. In addition, the adaptation of international experience to Ukrainian realities will be essential for increasing regional resilience and competitiveness.

KEYWORDS

Sustainable Development Goals, strategic planning, local communities, historical settlements, cultural heritage, institutional capacity, monitoring, Rivne region.

1. Вступ

Із прийняттям у вересні 2015 року Генеральною Асамблеєю ООН «Порядку денного сталого розвитку до 2030 року» міжнародна спільнота отримала чіткий і уніфікований орієнтир для формування політик, спрямованих на забезпечення економічної, соціальної та екологічної збалансованості [1]. Україна, як держава-членка ООН, взяла на себе зобов'язання щодо реалізації 17 Цілей сталого розвитку (ЦСР), адаптувавши їх до національного контексту через розробку відповідних стратегій, програм і нормативно-правових актів, зокрема «Національної стратегії сталого розвитку України до 2030 року» [2]. Важливу роль у впровадженні ЦСР відіграють органи місцевого самоврядування, адже саме територіальні громади є найближчими до повсякденних потреб громадян та постають ключовими агентами місцевих та регіональних змін. Під час проведення адміністративно-територіальної реформи всі населені пункти були інтегровані у територіальні громади, що створило нові умови для планування розвитку й визначення локальних пріоритетів регіону, а також актуалізувало потребу в оновленні стратегій місцевого розвитку, які стали не лише інструментом стратегічного планування, а й потенційною основою для реалізації Цілей сталого розвитку на рівні конкретних громад.

Особливої уваги заслуговують історичні поселення Рівненської області, поєднуючи цінний культурний та архітектурний спадок із потребою модернізації інфраструктури та підвищення якості життя мешканців. Слід відмітити, що відсутність системного підходу до узгодження економічного зростання, соціальної інклюзії та збереження історико-культурного середовища створює ризики втрати унікальних рис цих поселень і зниження їх туристичної та інвестиційної привабливості. Саме тому в поточних умовах, включно з повномасштабним вторгненням російської федерації в Україну, аналіз імплементації Цілей сталого розвитку на рівні історичних поселень Рівненщини є важливим, особливо в контексті 16 та 17 Цілей сталого розвитку.

2. Огляд літературних джерел

Стратегічна інтеграція Цілей сталого розвитку у діяльність територіальних громад Рівненської області, зокрема історичних поселень, є не лише вимогою часу, а й важливим чинником збереження культурної спадщини, забезпечення соціальної згуртованості та підвищення інвестиційної привабливості регіону. Усвідомлюючи цю багатовимірність завдань, наукова спільнота та органи влади активно шукають ефективні методики й підходи, що дозволяють вимірювати поступ у досягненні ЦСР на локальному рівні та інтегрувати їх у практики планування розвитку громад та регіонів. Саме з огляду на це виникає потреба звернутися до аналізу наявних наукових і прикладних джерел, які висвітлюють теоретичні та методологічні основи реалізації Цілей сталого розвитку в Україні й на рівні окремих регіонів. Так, у аналітичному дослідженні «Вимірювання досягнення цілей сталого розвитку регіонами України: вибір індикаторів та визначення базових рівнів», підготовленому за підтримки ПРООН, було запропоновано систему регіональних індикаторів сталого розвитку для України, яка має регіональну дизагрегацію за станом на 2015 рік, а також базовий рівень для вимірювання прогресу за ЦСР на глобальному й національному рівнях; частково адаптовано набір індикаторів порівняно з офіційними національними показниками, щоб забезпечити репрезентативність і достовірність даних для регіонального аналізу [3; 4]. Разом з тим, офіційна урядова рамка для ЦСР (30 січня 2025 року Секретаріат Кабінету Міністрів України презентував матеріали щодо Цілей сталого розвитку під час двосторонньої зустрічі з Європейською Комісією в межах офіційного скринінгу відповідності законодавства України праву ЄС за переговорним розділом 30 «Зовнішні зносини») уточнює завдання та індикатори до 2030 року і закликає до включення ЦСР у місцеві стратегії, зокрема в компоненти просторового планування, збереження спадщини та «зеленої» інфраструктури [5].

Окремі праці науковців деталізують, як організувати локальний моніторинг ЦСР. До прикладу, Л. Горбата (2024) аргументує потребу інтегрованих систем збору даних, зокрема геоінформаційних, і єдиних стандартів оцінки на рівні громад, а також більшої участі мешканців і професійних спільнот у «співтворенні» моніторингу [6]. Важливо відмітити, що щорічні/періодичні звіти про стан довкілля в Рівненській області надають базові екологічні дані, необхідні для вимірювання прогресу за ЦСР 6, 11, 12, 13, 15 у розрізі громад і міст із потужним історико-культурним ареалом (Острог, Дубно, Корець тощо) [7; 8].

Окрема сукупність джерел фокусується на спадщині в умовах війни. Аналітика НІСД (2023) вводить безпековий вимір: спадщина – це не лише ідентичність і туризм, а й фактор національної безпеки та стійкості громад, а показники збереження та цифрової інвентаризації пам'яток мають входити до профілю ЦСР 11/16 на локальному рівні [9]. Разом з тим, міжнародні практики локалізації (мережі UCLG/GOLD) підтверджують: успішні Voluntary Local Review, що спираються на участь громад, відкриті дані та «зв'язування» культурної політики з екологічною та соціальною – у нас це означає інтеграцію планів охорони історичних ареалів із планами мобільності, енергоефективності та адаптації до змін клімату [10], адже цей підхід кореспондує з локальними екологічними звітами (як інфраструктура даних) [11] і з державними/національними моніторинговими рамками [13].

Відтак, питання ефективної локалізації глобальних орієнтирів на рівні регіонів та громад набуває особливої ваги, а для історичних поселень Рівненщини видається доцільним поєднання завдань сталого розвитку з пріоритетами збереження культурної спадщини та формуванням комплексної стратегії модернізації, що враховує економічні, соціальні й екологічні чинники.

3. Постановка завдання

Метою цього дослідження є аналітичне обґрунтування рівня інтеграції Цілей сталого розвитку у стратегічне планування територіальних громад Рівненської області, що містять у складі історичні поселені місця, в оновлення місцевих політик, зумовлених зовнішніми безпековими факторами. Основна увага зосереджена на виявленні характеру та глибини відображення ЦСР у стратегічних документах обраних громад, визначенні пріоритетних напрямів сталого розвитку, а також типологізації громад за рівнем інтеграції ЦСР.

4. Методи та матеріали

У процесі проведення цього дослідження було здійснено якісний контент-аналіз стратегій розвитку територіальних громад історичних поселень Рівненської області, який передбачав глибоке вивчення змістового наповнення стратегічних документів із фокусом на інтеграцію Цілей сталого розвитку у місцеві політики. Вибір саме Рівненської області як регіону для аналізу був зумовлений її територіальним різноманіттям, наявністю громад різного типу (міських, сільських і селищних), а також доступністю значної частини стратегічних документів у відкритих джерелах, що забезпечило репрезентативність вибірки та дозволило здійснити порівняльний аналіз. Документи збиралися з офіційних вебсайтів відповідних територіальних громад, а також за допомогою пошуку у на відкритих електронних реєстрах.

5. Результати та обговорення

Під час проведення адміністративно-територіальної реформи всі населені пункти Рівненської області були інтегровані у 64 територіальні громади, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 722-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Рівненської області» [13], що створило нові умови для планування розвитку й визначення локальних пріоритетів регіону, а також актуалізувало потребу в оновленні стратегій місцевого розвитку, які стали не лише інструментом стратегічного планування, а й потенційною основою для реалізації Цілей сталого розвитку на рівні конкретних громад. Станом на травень 2024 року, 47 громад Рівненщини з 64-х вже мали свої стратегії розвитку» [14].

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 р. «Про затвердження Списку історичних населених місць України» та Закону України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих міст» від 10 липня 2003 р., до історичних населених пунктів Рівненської області віднесено: Рівне (1283 р.), Березне (1584 р.), Володимирець (1570 р.), Гоща (1152 р.), Дубно (1099 р.), Дубровиця (1005 р.), Клевань (1458 р.), Корець (1150 р.), Мізоч (1322 р.), Млинів (XVI ст.), Острог (1100 р.), Радивилів (1564 р.) та Степань (1292 р.), що становить основу для формування та розвитку туристичної інфраструктури Рівненщини відповідно до державних пріоритетів у сфері охорони культурної спадщини та збереження автентичності історичного середовища [15; 16].

На основі інформаційного моніторингу сформовано табл.1, де представлено наявність

опублікованих стратегій розвитку міських територіальних громад Рівненської області станом на 01.08.2025 р.

Таблиця 1. Наявність опублікованих стратегій розвитку територіальних громад Рівненської області, що містять у складі історичні поселення

Громада	Назва історичного поселення	Назва Стратегії
1. Березнівська	Березне – 1584 р.	Стратегія розвитку Березнівської міської територіальної громади на період до 2030 року
2. Володимирецька	Володимирець – 1570 р.	Стратегічний план розвитку Володимирецької селищної територіальної громади на період до 2027 року
3. Гощанська	Гоща – 1152 р.	Стратегія розвитку Гощанської територіальної громади до 2027 року
4. Дубенська	Дубно – 1099 р.	Стратегія розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубенської міської територіальної громади на період до 2027 року
5. Дубровицька*	Дубровиця – 1005 р.	відсутні дані
6. Клеванська	Клевань – 1458 р.	Стратегія розвитку Клеванської територіальної громади на період до 2027 року
7. Корецька	Корець – 1150 р.	Стратегія розвитку територіальної громади Корецької міської ради на 2022-2027 роки
8. Мізоцька	Мізоць – 1322 р.	Стратегія розвитку Мізоцької селищної територіальної громади на період до 2027 року
9. Млинівська**	Млинів – XVI ст.	Стратегічний план розвитку Млинівської громади до 2025 року
10.Острозька***	Острог – 1100 р.	Стратегія розвитку територіальної громади міста Острог на період до 2028 року Стратегія розвитку Острозької міської територіальної громади до 2027 року (проект)
11.Радивилівська	Радивилів – 1564 р.	Стратегія розвитку Радивилівської міської територіальної громади на період до 2027 року
12.Рівненська***	Рівне – 1283 р.	Стратегія розвитку Рівненської територіальної громади на період до 2027 року (проект) Стратегія розвитку Рівненської територіальної громади на період до 2028 року (проект) Стратегія розвитку Рівного на період до 2040 року
13.Степанська**	Степань (сmt) – 1292 р.	Стратегія розвитку Степанської об'єднаної територіальної громади Сарненського району Рівненської області на 2020–2025 роки

* відсутні дані з огляду на стратегічне розташування територіальної громади та умови військового стану;

** дія завершується 2025 року (до подальшого аналізу не включались);

*** громади з наявними діючими та наявними проектами Стратегій (до подальшого аналізу не включались).

Джерело: розроблено авторами за даними інформаційного моніторингу офіційних вебсайтів станом на 01.08.2025 р. [17–28].

За результатами первинного матеріалу, узагальнених у табл. 1, для подальшого дослідження обрано дев'ять стратегій громад історичних поселень Рівненської області – Березне, Володимирець, Гоща, Дубно, Клевань, Корець, Мізоць та Радивилів, а для оцінки були використані п'ять критеріїв: (1) наявність прямих згадок про ЦСР, (2) відповідність стратегічних цілей глобальним орієнтирам, (3) використання індикаторів, наближених до SDG Indicators, (4) інституційне забезпечення реалізації, (5) залучення громади до формування та впровадження стратегії.

На етапі розробки шкали вимірювання було закладено чотири рівні інтеграції ЦСР: дуже низький, низький, середній, вище середнього і високий, що дозволило здійснювати якісно-кількісне ранжування стратегій. Високий рівень передбачав наявність окремого розділу чи

матриці відповідності стратегічних цілей громади до ЦСР, вище середнього та середній – частковій згадці про кілька глобальних цілей, низький – лише дотичні заходи без чіткої термінології, а дуже низький – повну відсутність згадок через застарілість документу. Додатковим критерієм виступала трансформація стратегічних намірів у вимірювані індикатори, наприклад у вигляді кількості створених робочих місць, рівня зниження викидів або частки учнів, охоплених освітою.

На змістовному етапі проводилося зіставлення рівня інтеграції ЦСР у стратегіях, зокрема, для кожної громади визначалося, чи інтеграція висока (наявний окремий розділ або таблиця відповідності), середня (згадано кілька ЦСР) чи низька (згадки відсутні, проте є дотичні заходи). Водночас аналізувалося, чи трансформовані цілі у вимірювані індикатори (кількість створених робочих місць, частка учнів, охоплених освітою, рівень зниження викидів тощо). Для системного аналізу були визначені критерії порівняння: наявність інтеграції ЦСР, повнота охоплення (кількість із 17 цілей, які враховані у стратегії), системність (відповідність між стратегічними й операційними цілями громади та ЦСР), вимірюваність (наявність кількісних індикаторів), локалізація (врахування специфіки громади, наприклад, у Володимирці – енергетика та туризм, у Гощі – аграрний сектор і підприємництво), узгодженість із державною та регіональною політикою, а також прозорість і участь громади (наявність публічних обговорень та консультацій, як у Березнівській і Клеванській стратегіях).

Так, стратегія Дубна (рівень 4 – вище середнього) вирізняється серед аналізованих документів найбільш комплексним охопленням ЦСР, адже в ньому передбачені завдання, що прямо співвідносяться з ЦСР 4 «Якісна освіта» (розвиток освітніх закладів, модернізація шкільної інфраструктури), ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання» (підтримка підприємництва та малого бізнесу), а також ЦСР 11 «Сталий розвиток міст і громад» (розбудова житлово-комунальної інфраструктури, благоустрій територій). У документі закріплено положення щодо енергозбереження та підвищення екологічної безпеки, що відповідає ЦСР 7 «Чиста та доступна енергія» та ЦСР 13 «Боротьба зі зміною клімату». Саме багатовекторність і часткова конкретизація індикаторів підвищує оцінку Дубна до рівня «вище середнього».

У стратегії Березнівської громади (рівень 3 – середній) ЦСР інтегровані імпліцитно, проте відчутно. Наприклад, у пріоритетах громади є заходи з розвитку освітньої мережі (ЦСР 4) та покращення медичних послуг (ЦСР 3 «Міцне здоров'я»). Значна увага приділяється екологічній складовій: благоустрій територій, вирішення проблем зі сміттям, розвиток екотуризму (ЦСР 11 і 15). Однак індикатори залишаються загальними – «підвищення якості послуг», «зростання рівня задоволеності населення» – без кількісних методик вимірювання.

Гоцанська стратегія (рівень 3 – середній) має кілька сильних моментів у співвіднесенні з ЦСР, адже розроблена за підтримки USAID. Наприклад, у документі наголошується на розвитку сільськогосподарського виробництва й підтримці кооперативів, що напряму пов'язано з ЦСР 2 «Подолання голоду» та ЦСР 8. Водночас у напрямі «Якість життя» зафіксовано завдання з розвитку медицини (ЦСР 3) та освіти (ЦСР 4). Проте індикатори є переважно описовими («зміцнення спроможності громади», «збільшення кількості наданих послуг»), що обмежує рівень їх вимірюваності.

Володимирецька стратегія (рівень 3 – середній) інтегрує 4–6 Цілей сталого розвитку. Особливий акцент зроблено на розвитку туризму та рекреаційних зон, що пов'язано з ЦСР 8 та ЦСР 11. У документі зустрічаються завдання з підвищення енергоефективності (ЦСР 7) і збереження екології (ЦСР 15), а освітня й соціальна складова відображає зв'язок із ЦСР 3 і 4. Попри достатньо широкий спектр напрямів, відсутні деталізовані індикатори досягнення.

Стратегія Клеванської громади (рівень 3 – середній) відрізняється акцентом на культурно-історичну спадщину та соціальний розвиток. У тексті відображено напрями, пов'язані з ЦСР 4 (освіта), ЦСР 11 (сталі міста і громади) та ЦСР 16 (мир, справедливість і сильні інституції), а також важливою перевагою є згадки про проведення публічних консультацій та громадські слухання, що відповідає ЦСР 17 «Партнерство заради сталого розвитку», однак конкретні індикатори залишаються відсутніми, що обмежило можливості моніторингу.

Стратегія Радивилівської громади (рівень 3 – середній), розроблена за підтримки USAID, має пріоритетами: розвиток місцевої економіки, створення комфортного простору проживання та розвиток соціальної інфраструктури, що напряму відповідає ЦСР 3 (здоров'я), ЦСР 4 (освіта), ЦСР 8 (економічне зростання) та ЦСР 11 (сталий розвиток міст). Є згадки про моніторинг і систему оцінки реалізації, але без чітких SDG-індикаторів. Наявність міжнародної підтримки і

сучасний підхід роблять Радивилів одним із найперспективніших у «середній групі».

Корецька стратегія (рівень 2 – низький) відображає лише 3–4 ЦСР, адже є напрями з покращення системи освіти (ЦСР 4) та медицини (ЦСР 3), проте відсутність вимірюваних індикаторів та інституційного забезпечення не дозволяє підняти рівень інтеграції. Згадки про екологію та інфраструктуру є, проте вони є декларативними.

Стратегія Мізоцької громади (рівень 2 – низький) найменш деталізована, адже охоплює лише 3–4 ЦСР (екологія, інфраструктура, частково освіта), без вимірюваних індикаторів. Завдання сформульовані загальною («розвиток території», «створення нових робочих місць»), що робить моніторинг неможливим.

Таблиця 2. Матриця порівняння відібраних для аналізу стратегій розвитку територіальних громад Рівненської області, що містять у складі історичні поселення

Громада	Прямі згадки ЦСР	Кількість охоплених ЦСР	Інтеграція індикаторів	Інституційне забезпечення	Рівень інтеграції
1. Березнівська	відсутні	4-5	загальні	посилання на держстратегію	середній
2. Володимирецька	відсутні	4-6	загальні	акцент на туризм	середній
3. Гощанська	відсутні	4-5	загальні	структура впровадження	середній
4. Дубенська	відсутні	6-7	частково	згадки про моніторинг	вище середнього
5. Клеванська	відсутні	4-5	загальні	консультації з громадою	середній
6. Корецька	відсутні	3-4	дуже загальні	згадки про моніторинг	низький
7. Мізоцька	відсутні	3-4	дуже загальні	мінімальні згадки	низький
8. Радивилівська	відсутні	4-5	частково	мінімальні згадки	середній

Джерело: розроблено авторами за даними аналізу документів.

За даними дослідження відображеними в табл. 2, інтеграція ЦСР у стратегії громад є нерівномірною, зокрема, частина громад (Дубно, Клевань, Березне, Радивилів) поступово наближаються до міжнародних практик завдяки відкритості та інституційній спроможності, інші ж громади залишаються на декларативному рівні. Відтак, ключовим викликом для всіх є адаптація глобальних SDG Indicators та впровадження системного моніторингу.

6. Висновки

Аналіз стратегічних документів територіальних громад 8 історичних поселень Рівненської області засвідчив переважно низький рівень інтеграції Цілей сталого розвитку у місцеві політики, що проявляється як у відсутності прямих згадок про глобальний порядок денний, так і у загальному нерозумінні його структурної логіки. Незважаючи на наявність окремих позитивних прикладів, більшість громад формують свої стратегії, спираючись на традиційні економіко-інфраструктурні пріоритети, без прив'язки до цілей екологічної, соціальної чи інституційної стійкості. Часто такий підхід часто набуває декларативного характеру: згадки про ЦСР залишаються поверхневими, а спроби їх інституціоналізації – поодинокими й незавершеними, водночас виявлено потенціал для подальшої інтеграції ЦСР у стратегічне планування на рівні громад, в тому числі шляхом оновлення діючих стратегій, підвищення професійної спроможності відповідальних працівників органів місцевого самоврядування, впровадження цифрових інструментів моніторингу та активнішого залучення громадянського суспільства. З метою забезпечення системного підходу до локалізації ЦСР необхідно розробити типові індикаторні моделі, адаптовані до потреб громад, організувати методичний супровід із боку профільних інституцій, а також підтримати освітні ініціативи, що сприятимуть підвищенню обізнаності місцевих управлінців щодо змісту, принципів та механізмів досягнення Цілей сталого розвитку.

У контексті Рівненщини перспективи подальших досліджень передбачають системне відстеження змін у стратегічному плануванні громад, зокрема аналіз нових редакцій стратегій

розвитку на предмет поглиблення інтеграції Цілей сталого розвитку та появи інструментів моніторингу їх досягнення. Важливим напрямом також є порівняння громад Рівненської області за рівнем інституційної готовності до впровадження ЦСР, що дасть змогу виявити типові бар'єри та успішні практики, пов'язані з децентралізованим управлінням, ресурсною базою та взаємодією з громадянським суспільством.

References

1. United Nations General Assembly. (2015, September 25). *Transforming our world: The 2030 agenda for sustainable development: Resolution adopted by the General Assembly*. <https://sdgs.un.org/2030agenda>
2. Pro Natsionalnu stratehiu staloho rozvytku Ukrainy do 2030 roku [On the National Strategy for Sustainable Development of Ukraine until 2030], Decree of the President of Ukraine of September 30, 2019, No. 722/2019]. (2019). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019> (in Ukrainian)
3. UNDP Ukraine. (2019). *Vymiriuvannia dosiahnennia tsilei staloho rozvytku rehionamy Ukrainy: vybir indyktoriv ta vyznachennia bazovykh rivniv: analitychne doslidzhennia (material dlia diskusii)* [Measuring the achievement of sustainable development goals by the regions of Ukraine: Selection of indicators and determination of baseline levels: Analytical study (discussion material)]. Kyiv. <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/SDGs-baseline-assessment UKR.pdf> (in Ukrainian)
4. State Statistics Service of Ukraine. (2021). *Tsili staloho rozvytku: Ukraina. Monitorynhovyi zvit 2021* [Sustainable development goals: Ukraine. Monitoring report 2021]. https://www.ukrstat.gov.ua/csr_prezent/2020/ukr/st_rozv/publ/SDGs%20Ukraine%202021%20Monitoring%20Report%20ukr.pdf (in Ukrainian)
5. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024). *Tsili staloho rozvytku ta Ukraina: zavdannya y indykatory do 2030 roku* [Sustainable development goals and Ukraine: Tasks and indicators until 2030]. <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina> (in Ukrainian)
6. Horbata, L. P. (2024). Priorytetni napriamky monitorynhu ta otsinky Tsilei staloho rozvytku na rivni terytorialnykh hromad [Priority areas of monitoring and evaluation of sustainable development goals at the level of territorial communities]. *Dniprovskiyi naukovyi chasopys publichnoho upravlinnia, psykholohii, prava*, (5), 79–85. <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.5.10> (in Ukrainian)
7. Rivne Regional State Administration. (2022). *Dopovid pro stan navkolyshnoho pryrodnoho seredovyscha v Rivnenskkii oblasti za 2021 rik* [Report on the state of the environment in Rivne region for 2021]. <https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Regionalna-dopovid-Rivnenska-ODA-2021.pdf> (in Ukrainian)
8. Center Ltd Eco Consulting. (2024). *Zvit pro stratehichnu ekolohichnu otsinku dokumenta derzhavnoho planuvannia "Rehionalnyi plan upravlinnia vidkhodamy u Rivnenskkii oblasti do 2033 roku"* [Report on the strategic environmental assessment of the state planning document "Regional waste management plan for the Rivne region until 2033"]. https://www.ecorivne.gov.ua/tmp/RPUV_Rivnensyka_SEO.pdf (in Ukrainian)
9. National Institute for Strategic Studies. (2023). *Kulturna spadshchyna ta natsionalna bezpeka: Analitychna dopovid* [Cultural heritage and national security: Analytical report]. Kyiv: NISD. https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-09/ad_kult_spad_nac_bezp_06092023.pdf (in Ukrainian)
10. UN-Habitat. (2022). *Voluntary local review: A bridge between global goals and local reality*. Nairobi. https://unhabitat.org/sites/default/files/2022/06/voluntarylocalreview-abridgebetweenglobalgoalsandlocalreality_2022_en_1.pdf
11. UCLG GOLD. (2021). *Localizing the SDGs: A boost to monitoring & reporting*. <https://gold.uclg.org/report/localizing-sdgs-boost-monitoring-reporting>
12. UNECE. (2025). *Regional guidelines for the development of voluntary local reviews*. Geneva. https://unece.org/sites/default/files/2025-02/VLR%20Guidelines_E_1.pdf
13. Pro vyznachennia administratyvnykh tsentriv ta zatverdzhennia terytorii terytorialnykh hromad Rivnenskkoi oblasti [On the determination of administrative centers and approval of the territories of territorial communities of Rivne region], Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of June 12, 2020, No. 722-r. (2020). <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-viznachennya-administrativnih-centriv-ta-zatverdzhennya-teritorij-teritorialnih-gromad-rivnenskoyi-oblasti-i120620-722> (in Ukrainian)
14. Kokhan, O. (2024, May 9). 47 hromad Rivnensshchyny vzhe maiut svoi stratehii rozvytku [47 communities of Rivne region already have their development strategies]. *Facebook*. <https://www.facebook.com/OSKokhan/posts/pfbid02efbPcqKMHY6xNVom56mFoJpRnt6ToD5X9ZkQGk2qNFqRpAWFCuqmXgVWiKASjuYel> (in Ukrainian)

15. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2001, July 26). Pro zatverdzhennia Spysku istorychnykh naselenykh mist Ukrainy [On approval of the List of historical settlements of Ukraine] (Resolution No. 878). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2001-%D0%BF#Text> (in Ukrainian)
16. Verkhovna Rada of Ukraine. (2004, March 4). Pro zatverdzhennia Zahalnodержавnoi prohramy rozvytku malykh mist [On approval of the National program for the development of small towns] (Law No. 1580-IV). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1580-15#Text> (in Ukrainian)
17. Berezne Local Council. (2025). *Stratehiia rozvytku Bereznivskoi miskoi terytorialnoi hromady na period do 2030 roku* [Development strategy of the Berezne city territorial community until 2030]. <https://berezne-miskrada.gov.ua/strategiya-rozvitku-12-26-15-30-05-2025/> (in Ukrainian)
18. Volodymyrets Village Council. (2022, February 4). *Stratehichnyi plan rozvytku Volodymyretskei selyshchnoi terytorialnoi hromady na period do 2027 roku* [Strategic plan for the development of Volodymyrets settlement territorial community until 2027] (Decisions No. 718). <https://volodselrada.gov.ua/strategichnyi-plan-rozvytku-volodymyrechchyny/> (in Ukrainian)
19. Hoshcha Village Council. (2024). *Stratehiia rozvytku Hoshchanskoï terytorialnoi hromady na period do 2027 roku* [Development strategy of the Hoshcha territorial community until 2027]. Hoshcha. <https://hoshcha-rada.gov.ua/images/2024/46/rish/straterija.pdf> (in Ukrainian)
20. Dubno City Council. (2024, April 12). *Stratehiia rozvytku Dubenskoï miskoi terytorialnoi hromady na period do 2027 roku* [Development strategy of Dubno city territorial community until 2027] (Decisions No. 3542). https://dubno-adm.gov.ua/fileadmin/user_upload/Ekonomika/DUBNO_Strategija_2027.pdf (in Ukrainian)
21. Klevan Village Council. (2024, November 21). *Stratehiia rozvytku Klevanskoï terytorialnoi hromady na period do 2027 roku* [Development strategy of the Klevan territorial community until 2027] (Decisions No. 1439). <https://klevanska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-klevanskoï-tg-09-40-59-06-08-2024/> (in Ukrainian)
22. Koretsk City Council. (2021). *Stratehiia rozvytku terytorialnoi hromady Koretskoï miskoi rady na 2022–2027 roky* [Development strategy of Korets city council territorial community for 2022–2027]. <https://koretska-gromada.gov.ua/news/1639746816/> (in Ukrainian)
23. Mizoch Village Council. (2023, April 21). *Stratehiia rozvytku Mizotskoï selyshchnoi terytorialnoi hromady na period do 2027 roku* [Development strategy of the Mizoch settlement territorial community until 2027] (Decisions No. 1492). <https://mizochrada.department.org.ua/ua/plugins/userPages/237> (in Ukrainian)
24. Mlyniv Village Council. (2018). *Stratehichnyi plan rozvytku Mlynivskoi hromady do 2025 roku* [Strategic development plan of Mlyniv community until 2025]. <https://mlunivrada.rv.gov.ua/strategiya-gromadi/> (in Ukrainian)
25. Ostroh City Council. (2017, February 24). *Stratehiia rozvytku terytorialnoi hromady mista Ostroh na period do 2028 roku* [Development strategy of the Ostroh city territorial community until 2028] (Decisions No. 365). <https://ostroh-rada.gov.ua/strategy2028.html> (in Ukrainian)
26. Radyvyliv City Council. (2023). *Stratehiia rozvytku Radyvylivskoi miskoi terytorialnoi hromady na period do 2027 roku* [Development strategy of the Radyvyliv city territorial community until 2027]. https://rada.info/upload/users_files/04057847/11237f56fb49c7599d5b1cbf33da9a6a.docx (in Ukrainian)
27. Rivne City Council. (2025). *Stratehiia rozvytku Rivnenskoï miskoi terytorialnoi hromady na period do 2027 roku* [Development strategy of Rivne city territorial community until 2027]. https://invest.rivne.ua/storage/web/source/1/2MKEwEyDnH6tNIQKJFidnaY9b4JT5_S.pdf (in Ukrainian)